

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено

На засіданні кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 11 від 25 червня 2020 р.)

Зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії, доц. Демчук П. Р.

Силабус з навчальної дисципліни
«Основи бібліотерапії», що викладається в межах ОПП (ОПН)
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі
спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2020 р.

**Силабус курсу “ Основи бібліотерапії”
2020–2021 навчального року**

Назва курсу	Основи бібліотерапії
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Демчук Наталія Романівна, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри бібліотекознавства і бібліографії (лекції), Білоусова Роксана Зіновіївна, асистент кафедри бібліотекознавства і бібліографії (практичні)
Контактна інформація викладачів	natalia.demchuk@lnu.edu.ua , ndemch@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна “Історія інформаційно-бібліотечної справи зарубіжних країн” є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми першого (бакалаврського) рівня освіти, яка викладається в I та II семестрах в обсязі 8 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Сформувати систему теоретичних знань про теорію, терміносистему й практику бібліотерапії як комплексної наукової дисципліни та спеціальної діяльності, мета якої – корекція особистості за допомогою читання (або прослуховування) спеціально підібраних текстів та інших носіїв інформації, сутність бібліотерапевтичного процесу в цілому, а також практичних навиків, що базуються на основі конкретних методик і технологій.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Безручко О. В. Програми підтримки і розвитку читання дітей: європейський досвід / О. В. Безручко // Актуальні питання культурології. – 2012. – Вип. 12. – С. 38-41. 2. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gymnasium50.zp.sch.in.ua/nasha_shkola/bibliotechnij_kur_yer/biblioterapiya – Назва з екрана 3. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khoyub.com.ua/psiholog/biblioterapiya.html. – Назва з екрана 4. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rivnelibr.rv.ua/?page_id=277. – Назва з екрана 5. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rdobd.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=194:-doc&catid=40:2010-08-30-14-35-37&Itemid=61. – Назва з екрана 6. Бібліотерапія в бібліотеках для дітей [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://lodb.org.ua/nashi-proekty/navchalno-biblioterapevtichnij-czentr-kovcheg/novyny-kovchega/biblioterapiya-v-bibliotekah-dlya-ditej>. – Назва з екрана

7. Бібліотерапія для дітей: оповідання, байка, казка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://childrenlibrary.olexandrivka.info/news/2014-10-21-88>. – Назва з екрана

8. Бібліотерапія як засіб оптимізації міжособистісного спілкування осіб похилого віку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/607>. – Назва з екрана

9. Бібліотерапія: відпочивайте разом з книгою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nubip.edu.ua/node/23427>. – Назва з екрана

10. Бібліотерапія: потенційні можливості та основні завдання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.sowa.com.ua/biblioterapiya.htm>. – Назва з екрана

11. Бібліотерапія: як лікують книгами? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vseznajka.com.ua/?p=408>. – Назва з екрана

12. Бібліотечна аптека: лікування читанням [Електронний ресурс]: методичні рекомендації / уклад. І. В. Отверченко. – Миколаїв : ОБЮ, 2018. – 26 с. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.slideshare.net/unbib/ss-104039132>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.

13. Бондар С.І. Когнітивний стиль як індивідуальна стратегія переробки інформації особистістю / С.І. Бондар // Вісник Харківського Університету. Серія “Психологія” – 200. – № 498. – С. 13-17.

14. Борецка І. Бібліотерапія : лекції / І. Борецка ; пер. с пол. І. Ф. Притульчик. – Гродно : ГрГУ, 2007

15. Булах Т. Заходи з популяризації читання: загальна характеристика / Т. Булах // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 2. – С. 46-48.

16. Вертій Ж. Еволюція бібліотерапії як складової бібліотекознавства / Ж. Вертій // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2011. – Вип. 29 : Управління бібліотечно-інформаційною діяльністю наукової бібліотеки. – С. 202–209.

17. Вилегжаніна Т. Криза читання як сучасна проблема світового рівня / Т. Вилегжаніна // Бібліотечна планета. – 2011. – № 4. – С. 4-6.

18. Вознічка-Парузель Б. Бібліотерапія: від теорії до практичної діяльності / Б. Вознічка-Парузель // Острів безпеки у світі небезпек: на допомогу бібліотерапевту / упоряд. Л. А. Лугова, Ю. В. Стадницька ; Львівська обласна бібліотека для дітей. – Львів, 2012. – С. 40-44.

19. Всеукраїнський конкурс «Лідер читання» [Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=8374>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.

20. Гавура О. М. Дитяча книга і дитяче читання / О. М. Гавура // StudiaMethodologica. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2012. – Вип. 34. – С. 57-62.

21. Глущенко Н. М. Використання бібліотерапії в роботі з

читачами дітьми [Електронний ресурс] / Наталія Глущенко. – Електрон. дані. –

Режим доступу: <http://belinskogo.kh.ua/The%20use%20Bibliotherapy%20in%20the%20children%20from%20readers.html>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.

22. Грабовська Н. Як підібрати книгу за віком дитини [Електронний ресурс] / Наталія Грабовська. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://starylev.com.ua/club/blog/yak-pidibraty-knygu-za-vidkom-dytynu>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.

23. Демчук Н. Дискурс бібліопсихології в системі бібліотечно-інформаційної діяльності ХХ – ХХІ ст.: матеріали до бібліографії : матеріали до бібліографії / Н. Демчук // Вісник Львівського університету. Серія книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2010. – Вип. 5. – Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/1Visnuk_NB/2010_Vupysk_V/346-355.pdf

24. Демчук Н. Концепція посіву бібліопсихологічних цінностей в інтерпретації Івана Франка / Н. Демчук // Вісник Львівського університету. Серія Мистецтвознавство. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2006. – Вип. 6. – Режим доступу: http://old.kultart.lnu.edu.ua/Visnyk_Cult-Arts/2006_06/Demchuk.pdf

25. Демчук Н. Парадигма бібліопсихології в системі реформування вищої бібліотечно-інформаційної освіти / Н. Демчук // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 4. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=vkp_2009_4_8

26. Демчук Н. Розвиток бібліопсихологічних вчень у контексті бібліотечно-інформаційної діяльності ХХІ ст.: інтер- і суправербальна бібліопсихологія як концепція гіпертексту / Н. Демчук // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : збірник наукових праць. – К., 2011. – Вип. 29. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=npnbuimviv_2011_29_22

27. Демчук Н. Синкретична природа бібліопедагогіки та бібліопсихології (компаративістична студія книгознавчих парадигм Д. Балики та М. Рубакіна) // Вісник Львівського університету. Серія книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2008. – Вип. 3. – Режим доступу: http://library.lnu.edu.ua/bibl/images/Vudanna_WEB_pdf/1Visnuk_NB/2008_Vupysk_III/164-179.pdf

28. Демчук Н. Соціоніка як платформа бібліотерапевтичних практик ХХІ століття / Н. Демчук // Інформація, комунікація, суспільство 2017 : матеріали 6-ої Міжнародної наукової конференції ICS-2017, 18–20 травня 2017 року, Україна, Славське / Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка", Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної

діяльності. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/38448/1/170_345-346.pdf

29. Демчук Н. Читач і читання як елементи дисциплінарної матриці системи соціальних комунікацій / Н. Демчук // International Multidisciplinary Conference «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland» Wolomin, Republic of Poland, 19–20 October 2018. Volume 4. – Wolomin : Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2018. – Режим доступу: http://repo.knmu.edu.ua/bitstream/123456789/22146/1/Glogera_conf_Poland_Erokhina_Avilova.pdf

30. Дитина і книга: погляд крізь призму часу : бібліогр. огляд вид. із фондів Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського / упоряд. А. І. Рубан. – Київ : [б. в.], 2012.

31. Дрешер Ю. Н. Библиотерапия: полный курс : учеб. пособ. – Москва : ФАИР, 2007. – 560 с.

32. Зубрицька М. О. Номо legens: читання як соціокультурний феномен / М.О. Зубрицька. – Львів : Літопис, 2004. – 352 с.

33. Ільяна В. М. Сучасний стан вивчення читання як процесу (психолого-педагогічний аспект) / В. М. Ільяна // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. – 2012. – Вип. 3(1). – С. 36-40.

34. Карівець І. Основи бібліотерапевтичної діяльності / І. Карівець // Острів безпеки у світі небезпек: на допомогу бібліотерапевту / упоряд. Л. А. Лугова, Ю. В. Стадницька; Львівська обласна бібліотека для дітей. – Львів, 2012. – С. 21–32.

35. Кобзаренко А. Дитяче читання: феномен і традиції в ХХІ сторіччі [Електронний ресурс] / Анастасія Кобзаренко. – Електрон. дані. –

Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/default.aspx?id=3729>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.

36. Ковальчук С. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://ube.nlu.org.ua/article/Бібліотерапія>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 21.10.2020.

37. Коновалова Е. Ю. Стратегія читання: кореляція первинних і вторинних навчальних текстів / Е. Ю. Коновалова // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2013. – Вип. 3. – С. 97-101.

38. Микитин Т. І. Книжкові виставки і ярмарки в Україні у системі пропагування книги та читання / Т. І. Микитин // Поліграфія і видавнича справа. – 2011. – № 2. – С. 59-64.

39. Московець Л. Відроджуємо смак до читання / Л. Московець // Бібліотечна планета. – 2012. – № 1. – С. 11-12.

40. Найкращий читач бібліотеки: Читаю я, читаєш ти, читаємо ми разом!: методична розробка літературного конкурсу / Л. Є. Шевцова, О. А. Клименко; уклад. В. В. Дорогих. – Київ : ЦРБ ім. Аркадія Гайдара для дітей ЦБС Оболонського р-ну м. Києва, 2013. – 28 с.

41. Новальська Т. В. Бібліотечне читачезнавство в Україні: історія, теорія, практика [Текст] : монографія / Т. В. Новальська ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Ліра-К, 2018. – 350 с.

42. Ногачевська І. О. Потенціал бібліотерапії у

	<p>психотерапевтичній допомозі молоді / І. О. Ногачевська // Психологія: реальність і перспективи. – 2014. – Вип. 3. – С. 115-117.</p> <p>43. Ногачевська І.О. Потенціал бібліотерапії у психотерапевтичній допомозі молоді / І.О. Ногачевська // Збірник наукових праць РДГУ. – Вип. 3. – 2014. – С. 115–117.</p> <p>44. Огар Е. Дитина як читач у світлі психічного розвитку особистості/ Емілія Огар // Острів безпеки у світі небезпек: на допомогу бібліотерапевту / упоряд. Л. А. Лугова, Ю. В. Стадницька; Львівська обласна бібліотека для дітей. – Львів, 2012. – С. 33-39.</p> <p>45. Острів безпеки у світі небезпек: на допомогу бібліотерапевту : метод. посіб. / упоряд.: Лугова Л. А., Стадницька Ю. В. – Львів : [б. в.], 2012. – 160 с. – Режим доступу: https://lodb.org.ua/assets/files/Book_2.pdf</p> <p>46. Рубан А. Дитяче читання: погляди вчених, педагогів, письменників із давніх часів до сьогодення / А. І. Рубан // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – 2014. – Вип. 4. – С. 352-367.</p> <p>47. Рубан А. Дитяче читання в освітньо-культурному вимірі / Алла Рубан // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 5. – С. 38-42.</p> <p>48. Стадницька Ю. В. Мотивація підлітків до читання науково-пізнавальної літератури / Ю. В. Стадницька // Поліграфія і вид. справа. – 2008. – № 2. – С. 72-77.</p> <p>49. Теремко В. Психологічні виміри читання у контекстуальній системі видавничих стратегій / В. Теремко // Збірник праць Науково-дослідного інститут пресознавства. – 2011. – Вип. 1. – С. 238-255.</p> <p>50. Техніка швидкого читання Теодора Рузвельта: 5 головних принципів[Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – Режим доступу: https://business.in.ua/tehnika-shvydkogo-chytannya-teodora-ruzvelta-5-golovnyh-pryntsypiv/. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.</p> <p>51. Форми і методи роботи з читачами: як привернути увагу до бібліотеки :метод. рек. / уклад. М. І. Мельник, Н. С. Головка, О. В. Горбенко ; відп. завип. Н. М. Кравчук. – Вінниця, 2015. – 20 с. – (Серія «На допомогу бібліотечному фахівцю»).</p> <p>52. Читання в Україні [Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – Режим доступу: http://data.chytomo.com/chytannya-v-ukrayini/. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 28.10.2020.</p> <p>53. Читання в Україні. Результати дослідження читацьких звичок та ставлення до читання, проведеного у 2013-2014 роках [Електронний ресурс] / збір та аналіз даних: Компанія pro.mova ; коментар до результатів досліджен-ня: Емілія Огар. – Режим доступу: http://bookplatform.org/images/activities/275/brochurereadingfinalprint.pdf. – Назва з екрана.</p> <p>54. Янишин О. К. Професійне читання як комунікативна діяльність документознавця / О. К. Янишин // Вісник Харківської державної академії культури. – 2012. – Вип. 38. – С. 73-81.</p> <p>55. Beatty W. K. A historical review of bibliotherapy / William K. Beatty // Library Trends. – 1962. – 11 (2). – P. 106–117.</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять, із них – 16 години лекцій, 16 години

	практичних занять і 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історію, загальні поняття й терміносистему бібліотерапії; • основні положення бібліотерапевтичної антропології; • основні напрями психотерапевтичного впливу тексту на особистість; • систему бібліотерапевтичних методів і практик. <p>у співпраці із фаховим психологом вміти: планувати, організовувати, координувати, проводити бібліотерапевтичну діяльність із різними групами реципієнтів.</p>
Ключові слова	Бібліотерапія, казкотерапія, бібліотерапевт, когнітивістика, читачезнавство, читання, соціоніка, бібліотерапевтична антропологія
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>Тема 1. Бібліотерапія як наукова та навчальна дисципліна. Місце курсу у системі підготовки фахівців спеціальності 029 «інформаційна, бібліотечна та архівна справа», предмет, міжпредметні зв'язки та інформаційне забезпечення курсу.</p> <p>Тема 2. Історія бібліотерапії: наукові школи, історіографія питання, сучасний стан досліджень у Європі та США. Система підготовки бібліотерапевтів: світовий досвід.</p> <p>Тема 3. Бібліотерапія як соціальна технологія (основні поняття, об'єкт, суб'єкт, принципи, методи, технології, характеристики, процеси, учасники бібліотерапевтичної діяльності)</p> <p>Тема 4. Бібліопедагогіка Д. Балики.</p> <p>Тема 5. Читання у системі формування когнітивного стилю індивідуальної стратегії утилізації інформації</p> <p>Тема 6. Читачезнавство у науково-практичній парадигмі бібліотерапії</p> <p>Тема 7. Соціоніка як платформа бібліотерапевтичних практик XXI століття</p> <p>Тема 8. Казкотерапія як різновид бібліотерапії</p> <p>Детальніше у формі СХЕМИ КУРСУ</p>
Підсумковий контроль, форма	Залік наприкінці семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсу «Основи бібліопсихології»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, колаборативне навчання, дискусія, підготовка та захист студентами есе та наукових нарисів.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загально вживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні: 30 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30;

діяльності)	<ul style="list-style-type: none"> • контрольні (модульні) роботи: 55 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 55; • самостійна письмова робота на задану тему: 15 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 15. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, самостійна письмова робота на задану тему). Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях, за контрольні (модульні) роботи, самостійну письмову роботу та (за необхідності) підсумкове опитування (колоквіум). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.